

Steppen zonder autopod is het eerste prozawerk van Karel ten Haaf dat bij een officiële uitgeverij is verschenen. Eerder liet de Groninger schrijver en dichter een aardige hoeveelheid boekwerkjes het licht zien die in eigen beheer waren uitgegeven. Voorbeelden van titels zijn *Veilig vrijen*, *Iedereen is alleen* of *Zat gezien, zat meegemaakt*. De thema's in de gedichten en verhalen van Ten Haaf zijn doorgaans dezelfde: seks, eenzaamheid en drank. Uit *Steppen zonder autopod* blijkt dat de auteur trouw is gebleven aan deze thema's.

Door **Jacob Moerman**

Ten Haaf heeft ieder 'boek' - de roman bestaat uit drie 'boeken' - gekoppeld aan een motto. *Steppen zonder autopod* begint met een citaat uit het werk van Herman Brusselmans, de eerste zin uit diens roman *Ex-schrijver*: 'Ik zag iemand op me af komen die gebruid was, en ik dacht: oh nee, niet een reisverhaal.' Het citaat is in overeenstemming met de ondertitel die Ten Haaf zijn roman heeft meegegeven: 'Geen reisverhaal'. Alhoewel een foto van een Mongoolse man het omslag siert en de achterflap duidelijk maakt dat een 'Nederlandse punkdichter' centraal staat die 'op tournee door Mongolië' gaat, heeft de schrijver blijkbaar duidelijk willen maken dat de lezers geen roman hoeven te verwachten, waarin de aard van het bezochte land naar voren komt. Een soort waarschuwing dus, die overigens gepast is. Want na lezing van *Steppen zonder autopod* ben je helemaal niets te weten gekomen over Mongolië, maar des te meer over de gedachten van de 'Nederlandse punkdichter' over liefde en vrije seks.

De roman had zich ook af kunnen spelen in een willekeurig ander land. Niettemin heeft Ten

Haaf het de lezers erg duidelijk willen maken dat het decor wordt gevormd door Mongolië. De roman bevat 36 keer de woorden 'mongools' of 'mongoolse', twintig keer het woord 'mongool', acht keer het woord 'mongolen', 24 keer het woord 'Mongolië' en twee keer het woord 'Mongolian'. Daarnaast heeft 'Boek twee' als titel *Alle Mongolen heten Willempie*, waarmee Ten Haaf heeft verwezen op het carnavalslied van André van Duin, ergens in de jaren zeventig. En het zijn die jaren zeventig die een grote rol hebben gekregen in deze roman, aangezien de hoofdfiguur regelmatig mijmert over zijn middelbare schooltijd in dit decennium. De tijd dat hij zijn eerste pilsje dronk en 'het' voor de eerste keer deed met een vrouw.

Gedachten

Eigenlijk is deze 'Nederlandse punkdichter' niet veel veranderd sinds zijn middelbare schooltijd. Zijn gedachten worden voor het belangrijkste deel nog steeds bepaald door dit 'het' en het drinken van een pilsje. Daarnaast is de stijl geheel in overeenstemming met de leefwereld van een middelbare scholier. Wanneer Ten Haaf deze roman bij 'de meester' had ingeleverd als opstel, had deze waarschijnlijk met grote letters het 'ga zo door, jongen' als commentaar onder de laatste pagina toegevoegd.

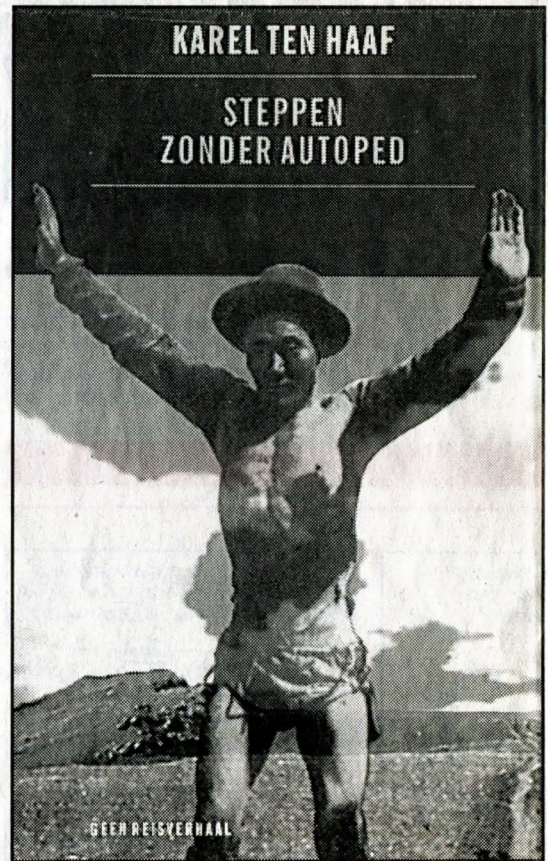
Het belangrijkste stijlkenmerk van Ten Haaf bestaat uit de irritante gewoonte om te pas en te onpas bijvoeglijke naamwoorden te gebruiken. Zinsneden als 'Op de achterzijde van een zonder vooropgezette bedoeling in zijn portemonnee uit Groningen meegenomen oude kassabon (...)' kom je voortdurend tegen in deze roman. Daarnaast wemelt het in *Steppen zonder autopod* van de kromme, lelijke en foute zinnen: 'Thuis al kreeg ik een soort visioen dat ik de hele reis droog zou staan, en na een week of twee zal beginnen te lijden aan priapisme.'

Fauteuil

Zou Olga, het meisje om wie alles draait maar die de lezers helemaal niet leren kennen, misschien dan toch gelijk hebben, wanneer ze de verteller

van deze roman het volgende meedeelt? 'Je bent niet veel veranderd de laatste vijftien jaar.' De 'Nederlandse punkdichter' spreekt vervolgens: 'Nu je het zegt, ik heb inderdaad nog steeds niet veel meer nodig dan een comfortabele fauteuil, een pijpje - toen hasj, nu pils - en een contingent geile wijven.' Waarmee deze roman wel zo ongeveer is samengevat.

Karel ten Haaf: 'Steppen zonder autopod'. Uitgeverij Passage, Groningen. Prijs: fl.27,50.

98 23-4-99 Foto: Uitgeverij Passage